

**Ανοικτή επιστολή του Τμήματος Κοινωνιολογίας
για τις πολιτιστικές ομάδες του Πανεπιστημίου Κρήτης**

Ρέθυμνο, 28 Νοεμβρίου 2025

Στην 422^η Συνέλευση του Τμήματος Κοινωνιολογίας, τα μέλη της Συνέλευσης συζήτησαν διεξοδικά το κείμενο «Δημόσια απεύθυνση των Πολιτιστικών Ομάδων Πανεπιστημίου Κρήτης (Ηράκλειο)», και εν συνεχεία αποφάσισαν ομόφωνα να συντάξουν την ακόλουθη ανοικτή επιστολή.

Τα μέλη της Συνέλευσης εκφράζουν την έντονη ανησυχία τους για σειρά νομοθετικών διατάξεων στους Ν. 4957/2022 και 5224/2025, οι οποίες αλλάζουν σημαντικά τον τρόπο με τον οποίο ρυθμίζεται η πανεπιστημιακή ζωή και εισάγουν διαδικασίες γραφειοκρατικών ρυθμίσεων, κοινωνικού ελέγχου και πειθαρχικών κυρώσεων, αντιμετωπίζοντας έτσι τα πανεπιστήμια ως οιονεί παραβατικούς χώρους που χρήζουν επιτήρησης.

Η υποχρεωτική κρατική παρακολούθηση των πειθαρχικών υποθέσεων των ΑΕΙ, η δημιουργία ιδιώνυμων ποινικών αδικημάτων για πειθαρχικά ζητήματα τα οποία μέχρι πρόσφατα ήταν αντικείμενα διευθέτησης από την κάθε ακαδημαϊκή κοινότητα και η επιβολή ασφυκτικού ελέγχου της φοιτητικής πολιτιστικής ζωής από τις διοικήσεις των Πανεπιστημίων είναι προβλέψεις που υπονομεύουν βασικές ελευθερίες της πανεπιστημιακής κοινότητας και το Αυτοδιοίκητο του Πανεπιστημίου.

Η εφαρμογή των νέων διαδικασιών στο Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει προκαλέσει αναστάτωση και αίσθημα αβεβαιότητας στις πολιτιστικές ομάδες. Ο πρόσφατα ψηφισμένος Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Φοιτητικού Κέντρου στο Ηράκλειο δημιουργεί ένα ιδιαίτερα ασφυκτικό πλαίσιο λειτουργίας, το οποίο δυσχεραίνει την αυτόβουλη και πλούσια φοιτητική πολιτιστική δραστηριότητα και θέτει πλήθος περιορισμών στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και στις συλλογικές δράσεις της φοιτητικής κοινότητας.

Η έντονη τυποποίηση της φοιτητικής αυτής δράσης και ο αυστηρός της έλεγχος, αφαιρούν κάθε περιθώριο αυτονομίας και αυτενέργειας των πολιτιστικών ομάδων, ενώ ο τρόπος που αυτά επιβάλλονται, η απροθυμία διαλόγου και ενημέρωσης για τα πραγματικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ομάδες αυτές, διαμορφώνουν ένα καθεστώς φόβου και πειθάρχησης που υπονομεύει την ακαδημαϊκή ελευθερία, οδηγώντας δυνητικά στην απαξίωση και απονομιμοποίηση των συλλογικών δράσεων, εν γένει, στο Πανεπιστήμιο.

Στο πλαίσιο αυτό, εκφράζουμε την ανησυχία μας για πρακτικές που εστιάζουν κυρίως σε ελέγχους και τυπικές διαδικασίες και λιγότερο στη συνεργατική αντιμετώπιση δυσκολιών. Δηλώνουμε απερίφραστα την αντίθεση μας στην αποστολή εξώδικου σε βάρος των εκπροσώπων του Ραδιοφωνικού Σταθμού του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ηράκλειο και στη

διαχείριση των προβλημάτων των πολιτιστικών ομάδων που απαιτούν διάλογο και επικοινωνία με υποδείξεις συμμόρφωσης και υπομνήσεις νομικών κυρώσεων. Τέτοιες ενέργειες δεν συνάδουν με τους κώδικες επικοινωνίας της ακαδημαϊκής κοινότητας και αγνοούν την κοινωνική προσφορά αυτών των ομάδων.

Εκφράζουμε τον προβληματισμό μας για τις στρατηγικές αποκλεισμού από τις πολιτιστικές ομάδες μη μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας που δείχνουν να αγνοούν την ιστορία αυτών των ομάδων που έχουν δημιουργηθεί από τα κάτω με βάση μακροχρόνιες συνέργειες φοιτητών, αποφοίτων, ερευνητών, εθελοντών, καλλιτεχνών. Αυτές οι επιλογές οδηγούν σε πανεπιστήμια περικλειστων κάστρων και έρχονται σε αντίθεση με τις λογικές της εξωστρέφειας, της πολιτισμικής συνέχειας και των αναγκών συνδέσεων των πανεπιστημιακών μονάδων με τους αποφοίτους τους.

Επίσης, εκφράζουμε τον προβληματισμό μας για πρακτικές επιτήρησης και καταγραφής των χώρων του Πανεπιστημίου, οι οποίες επικαλούμενες ανάγκες ασφάλειας, καταλήγουν να αποθαρρύνουν τη σύνδεση της πανεπιστημιούπολης με ευρύτερες κοινωνικές ομάδες και να δημιουργούν μια αίσθηση περιορισμού της πανεπιστημιακής ελευθερίας.

Διεθνώς αναγνωρίζονται τα οφέλη πανεπιστημιακών πολιτιστικών ομάδων, οι οποίες συμβάλλουν στο να διατηρηθούν ζωντανές οι πανεπιστημιούπολεις, δημιουργούν κοινότητες ενδιαφέροντος και ενδυναμώνουν το άνοιγμα των πανεπιστημίων προς τις τοπικές κοινωνίες. Ταυτόχρονα, ενισχύουν την εικόνα των πανεπιστημίων ως «κόμβων» δημιουργικότητας, καινοτομίας και εθελοντικής συμμετοχής, καλλιεργώντας έτσι τις δεξιότητες, τις γνώσεις και τα ταλέντα των φοιτητών και φοιτητριών. Σε αυτό το πλαίσιο η δημιουργία και λειτουργία ζωντανών κυψελών πολιτισμικής δημιουργίας και έκφρασης θα έπρεπε να ενθαρρύνεται και να στηρίζεται.

Τα μέλη της Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνιολογίας δηλώνουμε την αφοσίωση μας σε ένα δημοκρατικό και κριτικό πανεπιστήμιο, ανοικτό στη διαφορετικότητα, στον πλουραλισμό και στην ελεύθερη διακίνηση ιδεών. Εκφράζουμε την αντίθεση μας σε πολιτικές που στο όνομα της τάξης και της ασφάλειας οδηγούν στη συρρίκνωση της ακαδημαϊκής ελευθερίας και έκφρασης. Απευθύνουμε στις αρχές του Πανεπιστημίου αίτημα για έναν ουσιαστικό διάλογο με τις πολιτιστικές ομάδες, σε κλίμα αμοιβαίου σεβασμού και εμπιστοσύνης με στόχο τη διαμόρφωση των προϋποθέσεων συνέχισης της λειτουργίας τους. Ζητάμε την ανάπτυξη ενός συμπεριληπτικού στρατηγικού σχεδιασμού για την ενίσχυση του οικοσυστήματος των συλλόγων του πανεπιστημίου και την αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων υποδομών και στέγασης των φοιτητικών ομάδων, που ιδιαίτερα στην περίπτωση του Ρεθύμνου είναι επιτακτική.